

ІНСТРУКЦІЯ

з організації ведення обліку лісових пожеж

та їх наслідків в системі

Держкомлісгоспу України

ПОГОДЖЕНО

Державний департамент пожежної безпеки
МНС України„ 09 ” грудня 2004 р. № 21/2/3981

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державного комітету лісового
господарства України

„ 27 ” грудня 2004 р. N 279

ІНСТРУКЦІЯ

з організації ведення обліку лісових пожеж та їх наслідків в системі Держкомлісгоспу України

1. Ця Інструкція роз'яснює положення постанови Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2003 р. № 2030 “Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків” щодо організації та порядку ведення обліку лісових пожеж на території лісового фонду, де діють підрозділи відомчої лісової пожежної (пожежно-сторожової) охорони, встановлює порядок передачі інформації про лісові пожежі та виконання профілактичних заходів і є обов'язковою для Рескомлісу АР Крим, обласних управлінь лісового господарства, держлісгоспів, державних лісомисливських господарств, лісництв, інших підрозділів, що входять до сфери управління Держкомлісгоспу України.

2. Облік лісових пожеж та їх наслідків (далі - облік пожеж) здійснюється з метою проведення аналізу причин та умов виникнення лісових пожеж, оперативності їх виявлення та ліквідації на території лісового фонду конкретного лісогосподарського підприємства, оцінки стану пожежної безпеки в лісі, прогнозування ситуації і розроблення запобіжних заходів для забезпечення безпеки людей, збереження лісових насаджень, матеріальних цінностей та створення відповідних умов для гасіння таких пожеж.

3. Терміни, що вживаються у цій Інструкції, мають таке значення:

пожежонебезпечний період - частина року, з моменту сходження снігового покриву до настання стійкої вологої осінньої погоди або утворення снігового покриву (з 01 квітня по 31 жовтня);

лісові пожежі (далі - пожежі) - неконтрольоване виникнення та розповсюдження вогню по території лісового фонду. За видом та площею розрізняють такі лісові пожежі:

низові - пожежі, які розповсюджуються по надґрунтовому покриву (мохи, лишайники, трави, чагарники, деревний опад, лісова підстилка, вітролом, порубкові рештки тощо) і нижньому пологу (підріст, підлісок);

верхові - пожежі, при яких вогонь розповсюджується в кронному просторі лісових насаджень. При цьому низовий вогонь розглядається як складова частина верхової пожежі;

підземні - пожежі, які супроводжуються горінням торфового шару ґрунту;

великі - площа лісової пожежі - від 5 до 200 га;

особливо великі - площа лісової пожежі - більше 200 га;

прямі збитки від пожеж - оцінені в грошовому виразі матеріальні цінності, знищені та/або пошкоджені внаслідок безпосереднього впливу небезпечних факторів пожежі;

побічні збитки від пожеж - оцінені у грошовому виразі витрати на гасіння пожежі (вартість вогнегасних речовин, пально-мастильних матеріалів тощо), ліквідацію її наслідків (враховуючи

соціально-економічні та екологічні втрати), у тому числі на розробку згарищ; втрати, зумовлені простоем у виробництві, перервою в роботі, зміною графіка руху транспортних засобів тощо;

небезпечні фактори пожежі - прояви, що призводять чи можуть призвести до опіку, отруєння леткими продуктами згоряння або травмування чи загибелі людей, заподіяння матеріальних та інших збитків. До небезпечних факторів пожежі належать підвищена температура, задимлення, погіршення складу газового середовища;

вторинні прояви небезпечних факторів пожежі - наявність пошкоджених вогнем та завислих дерев; уламків зруйнованих апаратів, агрегатів, установок, конструкцій; виділення радіоактивних та токсичних речовин і матеріалів із зруйнованих апаратів, установок; виникнення електричного струму внаслідок винесення напруги на струмопровідні частини конструкцій, апаратів, агрегатів; інших небезпечних факторів вибуху, що стався внаслідок пожежі тощо;

травмований на пожежі - особа, що зазнала тілесних або інших ушкоджень унаслідок впливу небезпечних факторів пожежі (її вторинних проявів), а також механічних порушень анатомічної цілісності організму, отриманих під час евакуації з місця пожежі та її гасіння, що підтверджено довідкою з лікувального закладу.

загиблій унаслідок пожежі - особа, смерть якої має прямий причинний зв'язок з пожежею (від тілесних ушкоджень, одержаних унаслідок впливу основних небезпечних факторів пожежі, вторинних проявів небезпечних факторів пожежі, а також механічних порушень анатомічної цілісності організму, отриманих під час евакуації з місця пожежі та її гасіння); особа, смерть якої настала безпосередньо під час пожежі або протягом одного місяця з дня отримання травм на пожежі, що встановлено на підставі висновку судово-медичної експертизи або результатів лікарського обстеження;

4. Залежно від завданих матеріальних збитків пожежі поділяються на:

пожежі з великими матеріальними збитками - прямі збитки від яких перевищують 300 і більше неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

пожежі з особливо великими матеріальними збитками - прямі збитки від яких перевищують 1000 і більше неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

5. Обліку підлягають усі лісові пожежі, які сталися на землях лісового фонду постійних землекористувачів сфери управління Держкомлісгоспу.

6. Облік пожеж здійснюється державними лісогосподарськими, лісомисливськими, іншими структурними підприємствами галузі, які є постійними користувачами земельних ділянок лісового фонду, а також обласними управліннями лісового господарства та Держкомлісгоспом.

7. Не підлягають обліку:

випадки горіння відходів та сміття на відкритій території;

випадки горіння, обумовленого специфікою технологічного процесу виробництва (наприклад - спалювання порубкових решток на лісосіках тощо).

8. В системі Держкомлісгоспу встановлюється наступна звітність з лісових

пожеж: оперативна (негайна) інформація;

щоденна інформація;

щомісячна звітність;

статистична звітність.

Оперативна (негайна) інформація про виявлення та стан гасіння великої лісової пожежі: у випадку розповсюдження лісової пожежі на площу 5 та і більше або якщо є загроза розвитку лісової пожежі на таку площу за природними та погодними умовами (площа визначається візуально на час передачі інформації). Інформація від керівника гасіння лісової пожежі передається за схемою: лісництво - держлісгосп - облуправління - диспетчер Української бази авіаційної охорони лісів (авіабази) - Держкомлісгосп. Диспетчер авіабази заносить дані про велику пожежу у форму ЛП-1 (додаток 1) і негайно передає її у відділ охорони і захисту лісу Держкомлісгоспу.

Інформація про велику лісову пожежу включається до **Щоденної інформації**.

Про остаточну площу такої пожежі, за результатами інструментальної з'їмки, у встановленому порядку повідомляється черговому диспетчеру авіабази.

Щоденна інформація про лісові пожежі (їх кількість і площу) - до 20 години передається за схемою: лісництво - держлісгосп - облуправління - авіабаза - Держкомлісгосп. Черговий диспетчер авіабази заносить дані про лісові пожежі до журналу прийому щоденної інформації (додаток 7), узагальнює її і за встановленою формою (додаток 2) до 21 години надає відповідальному черговому по Держкомлісгоспу.

Щомісячна звітність про лісові пожежі та їх наслідки за формою ЛП-2 (додаток 3) на підставі **Щоденних інформацій** направляється держлісгоспом до облуправління, яке до 7 числа наступного за звітним місяця надає узагальнену інформацію Держкомлісгоспу.

Крім того, держлісгоспи щомісячно передають до облуправління, а облуправління - до 4 числа наступного за звітним місяця до Держкомлісгоспу інформацію про виконання притипожежної профілактики в підвідомчих лісах за формою № 4 (додаток 6).

Статистична звітність про лісові пожежі за станом на 1 листопада поточного року (форма № 5-ЛГ), затверджена наказом Держкомстату від 25.06.04 № 411, подається в термін до 10 листопада:.

- 1) статистичному органу за місцезнаходженням підприємства, організації, облуправління;
- 2) своїй вищестоящій організації.

9. Держкомлісгосп протягом пожежонебезпечного періоду до 10 числа наступного за звітним періодом місяця подає Держпожбезпеки інформацію про всі випадки лісових пожеж та їх наслідки за формою звітності, що затверджена наказом МНС України від 15.03.04 № 119, для ведення ним державного статистичного обліку пожеж.

10. Документом, що засвідчує факт лісової пожежі, є акт (додаток 4), який складається уповноваженою службовою особою державної лісової охорони у двох примірниках після ліквідації пожежі і підписується комісією, до складу якої входить не менш як три особи, у тому числі - керівник гасіння цієї пожежі, представник адміністрації держлісгоспу або лісництва та майстер лісу дільниці, де виникла пожежа, чи лісник. До складу комісії також можуть включатися інші фахівці (працівники органів державного пожежного нагляду, міліції, страхових компаній, випробувальних пожежних лабораторій тощо).

Один примірник акту залишається в лісництві, другий передається до держлісгоспу. Інформація про лісову пожежу, наведена в акті, заноситься до Книги обліку лісових пожеж (додаток 5).

Відразу після ліквідації великої лісової пожежі в держлісгоспі видається наказ про проведення службового розслідування випадку цієї пожежі. За результатами цього розслідування в 10-денний термін держлісгосп надає до Держкомлісгоспу наступні документи:

- акт про лісову пожежу;
- наказ по держлісгоспу про проведення службового розслідування випадку великої лісової пожежі;

- пояснення службових осіб лісової охорони;
- акт службового розслідування випадку великої лісової пожежі;
- наказ про результати службового розслідування випадку великої лісової пожежі;
- розрахунок збитків, завданих великою лісовою пожежею;
- матеріали інструментальної зйомки території розповсюдження великої лісової пожежі;
- копію звернення до правоохоронних органів щодо виявлення винуватців та відшкодування шкоди, заподіяної даною пожежею.

11. Матеріальні втрати від пожежі визначаються сумою прямих і побічних збитків за цінами, що діють на час виникнення пожежі.

Облік прямих і побічних збитків ведеться окремо.

12. Збитки від пожежі визначаються незалежно від того, підлягають вони відшкодуванню чи ні.

13. Прямі збитки, завдані внаслідок знищення пожежею основних фондів, визначаються за залишковою вартістю з урахуванням останньої переоцінки (за винятком вартості залишків).

14. Збитки від знищення (пошкодження) пожежею обігових коштів визначаються шляхом виключення з вартості матеріальних цінностей, що перебувають на обліку, за цінами на момент виникнення пожежі, вартості матеріальних цінностей, що залишилися.

15. Вартість продукції власного виробництва, у тому числі тієї, що перебуває на стадії незавершеного виробництва, визначається виходячи з її початкової вартості та витрат на оброблення, проведене до моменту виникнення пожежі.

Вартість готової продукції, сировини та інших матеріальних цінностей (включаючи малоцінні та швидкозношувані речі), що перебувають на складах (базах), визначається за оптовими чи закупівельними цінами з урахуванням транспортних, заготівельно-складських накладних витрат та норм природних збитків на момент виникнення пожежі, а в роздрібній торгівлі - за роздрібними цінами.

Збитки, що визначені в іноземній валюті, перераховуються в гривнях за офіційним обмінним курсом Національного банку, що діяв на момент виникнення пожежі.

16. Побічні збитки визначаються на підставі довідки, складеної згідно з документами бухгалтерського обліку. Відповідальність за достовірність відомостей про збитки несуть особи, які подали таку довідку.

17. Обліку підлягають особи, загиблі внаслідок пожеж, та травмовані на пожежах, крім осіб, що загинули або травмовані внаслідок кримінальних дій чи самогубства (спроби самогубства) шляхом самоспалення.

18. Контроль за веденням обліку лісових пожеж на підвідомчих підприємствах, установах та організаціях здійснюється Держкомлісгоспом і його територіальними органами та в установленому законодавством порядку органами державного пожежного нагляду МНС України.

19. Відповідальність за достовірність інформації про випадки лісових пожеж та їх наслідки несуть керівники обласних управлінь лісового господарства, держлісгоспів і лісництв згідно з чинним законодавством.